

65-79
GOUVERNEMENT VAN NEDERLANDS-NIEUW-GUINEA

AFDELING GEELVINKBAAI

ag/117
1976

AAN: Zijne Excellentie de Gouverneur van Ned. Nieuw-Guinea
t.a.v. het Hoofd v.h. Kabinet
te van de Gouverneur
H O L L A N D I A
=====

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk

Datum 4 juni 1962

Onderwerp : Beveiliging Seroei.-
=====

72/Geheim/Perseonlijk

- Hierbij heb ik de eer Uwer Excellentie om Uw aandacht te verzoeken voor het volgende:

Reeds geruime tijd houdt mij het probleem bezig van een ardoende beveiliging van de stad Seroei en zo mogelijk het gebied van de onderafdeling Japen/Waropen tegen zowel mogelijke militaire acties van buitenaf als interne ongeregelheden, veroorzaakt door zich wijzigende politieke toestanden.

Zowel met de Commandant Marine Geelvinkbaai als met de Commandant Strijdkrachten in N.N.G. (9 april jl.) werd reeds gesproken over de mogelijkheid om een klein detachement militairen te Seroei te legeren.

Vooraf in verband met de eind maart en begin april sterk toegenomen terugkeer van Seroeiers naar hun geboortedorp, onder wie tal van lieden die zich in het verleden hebben ingelaten met anti-gezagsactiviteiten, doet de benoefte aan meer vlagvertoon als een stabiliseringsfactor zich gevoelen. Van de zijde der Strijdkrachten werd mij bij bovengenoemde bespreking medegedeeld dat - gezien de noodzaak tot het inzetten van troepen elders in Nieuw-Guinea - voorshands niet gerekend kan worden op enige steun van die zijde. Wel verwacht men dat, na aankomst van de per schip uit Nederland aan te voeren contingenten militairen, waarvan een deel te Biak zal worden gelegerd, de mogelijkheid bestaat om Seroei van een kleine militaire bezetting te voorzien.

april '62

Op het moment, waarover ik hierboven schrijf, had ik ook niet de beschikking over de te Biak gestationeerde groep mobiele politie, aangezien deze voor bestrijding van infiltranten ter beschikking was gesteld van de Commissaris Centraal Bergland. Deze groep is inmiddels teruggekeerd te Biak.

De ontwikkelingen van de laatste tijd in de Vogelkop en in de afdeling Tak-Tak, hebben opnieuw de vraag of - gezien de gewijzigde tactiek van Indonesië - verdergaande maatregelen ter beveiliging van Seroei en omgeving noodzakelijk zijn, actueel gemaakt. Ook van de zijde van het onderafdelingshoofd van Japan/Wareyan bereikte mij een schrijven, waarin verzoekt wordt om aandacht voor deze kwestie.

De bestaande politie-besetting van Seroei is bepaaldelijk onvoldoende om militaire acties vanuit Indonesië het hoofd te kunnen bieden.

Bovendien geldt voor Japan niet zonder meer het argument dat eventuele Indonesische infiltranten niet op de steun van de bevolking zouden behoeven te rekenen. Persoonlijk ben ik er niet van overtuigd dat de bevolking op Japan in algemene zin openlijk steun zal gaan verlenen aan eventuele infiltranten, hoewel de terugkeer van een aantal minder gewenste lieden de kans daareop groter maakt.

Wat evenwel een doorslaggevende factor zal zijn, is de mate waarin en het effect waarmee van onze zijde tegen eventuele infiltranten zal worden opgetreden. Zijn wij in staat om een aantal in eerste instantie het hoofd te bieden, dan meen ik dat wij van de steun van de bevolking verzekerd kunnen zijn. Blijken wij evenwel daartoe niet in staat, dan is de kans groot dat de groep pre-Indonesische Seroeiers zich sterk zal voelen en openlijk steun zal gaan bieden aan de Indonesiërs.

Op grond van deze overwegingen heb ik, nu nogmaals een bespreking met de Commandant Marine Geelvinkbaai te hebben gevoerd, waarbij mij andermaal werd medegedeeld dat op dit moment geen militairen voor Seroei vrijgemaakt konden worden - op donderdag jl. de te mijner beschikking staande groep mobiele politie naar Seroei gedirigeerd. Deze groep komt daar onder het commando te staan van de Inspecteur van Politie Rancuret, die in feite bij het Detachment Algemene Politie te Biak behoort, doch die reeds begin april naar Seroei werd gestuurd teneinde het inlichtingenwerk aldaar ter hand te nemen. (Door het vertrek van de IvP Dagevos is dit werk sterk achterop geraakt, terwijl de terugkeer van vele Seroeiers van buiten veel extra werk met zich mee bracht).

Op donderdag ontving ik van de Commandant Marine Geelvinkbaai een bericht, afkomstig van de Commandant Strijdkrachten in N.H.G., waarin werd medegedeeld dat de mogelijkheid bestond dat nabij Sarni en Seroei een klein aantal agenten van het Indonesische leger zouden zijn afgeworpen en het bestuur werd verzocht een onderzoek in te stellen. Aan dit laatste werd direct gevolg gegeven. De volgende dag werd via dezelfde kanalen vernomen dat de mogelijkheid van aanwezigheid van Indonesische agenten te Seroei geannuleerd diende te worden.

Bovenstaand bericht, hetwelk ik overigens in geen opzicht op zijn waarde kan schatten aangezien geen specifieke indicatie gegeven werd over de gegevens waaraan men de conclusie had ontleend, bevestigde voor mij de noodzaak om in ieder geval met de mogelijkheid van zich tot Seroei uitstrekende vijandelijkheden vanuit Indonesië daadwerkelijk rekening te houden. Kew?

Tenslotte moge ik aantekenen dat volgens de laatste mededelingen van de Commandant Marine Geelvinkbaai, in verband met de wijzigingen in de plannen met betrekking tot de dislocatie der aangevoerde versterkingen, voorlopig niet gerekend kan worden op enige militaire bijdrage ter verhoging van de veiligheid van Seroei en omgeving.

Het bovenstaande wordt door mij onder de aandacht van Uwe Excellentie gebracht, aangezien ik het, in verband met de ontwikkelingen in het Westelijk deel van Nederlands Nieuw-Guinea en met de schijnbaar toch niet zo theoretische mogelijkheid van Indonesische activiteiten in de omgeving van Japen, niet langer verantwoord acht in dit gebied dat vooral wegens zijn pro-Indonesische reputatie voor Indonesië altijd een aantrekkelijk object zal blijven, geen extra voorzieningen te treffen ter voorkoming van ongelukken in de toekomst, waarbij behalve een mogelijke militaire noodzaak voor mij bepaaldelijk ook de interne politieke situatie, die door bovengenoemde omstandigheden de afgelopen weken in zeker opzicht gewijzigd is, een belangrijke rol speelt.

De Resident van de Geelvinkbaai,

Dr. W. J. H. KOUWENHOVEN

cc Hr. Veldkamp